

สรุปสาระสำคัญของหลักสูตรวิชาชีพบัญชี AEC

การสัมมนาที่อาคารสภาวิชาชีพบัญชี เมื่อวันที่ 13 ตุลาคม 2557 เวลา 9.00 – 12.15 น. โดยแบ่งเป็น 3 หัวข้อดังนี้

1. แนวทางปฏิบัติงานบัญชีให้ถูกต้องตามกฎหมายเพื่อรองรับ AEC

บรรยายโดยคุณภาสิน จันทรโมลี นักวิชาการพาณิชย์ ปฏิบัติการ สำนักพัฒนาบัญชีธุรกิจ ท่านได้บรรยายเกี่ยวกับ

1) ประกาศกรมพัฒนาธุรกิจการค้าเรื่องกำหนดคุณสมบัติและเงื่อนไขของการเป็นผู้ทำบัญชี โดยผู้ทำบัญชีสามารถแจ้งรายละเอียดเกี่ยวข้องกับการทำบัญชีทางระบบอิเล็กทรอนิกส์ (ระบบ e-Accountant) ที่เว็บไซต์กรมพัฒนาธุรกิจการค้า www.dbd.go.th

2) หลักเกณฑ์ และระยะเวลาในการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพบัญชี ให้เป็น 12 ชั่วโมงต่อปี โดยเป็นวิชาทางบัญชีไม่น้อยกว่า 6 ชั่วโมง ให้เริ่มใช้ตั้งแต่ 1 มกราคม พ.ศ. 2558 และให้แจ้งทางระบบ e-Accountant ได้ทันทีหลังการทำกิจกรรม CPD แต่ไม่เกินวันที่ 30 มกราคมของปีถัดไป

3) กำหนดจำนวนรายธุรกิจที่รับทำบัญชีไม่เกิน 100 รายต่อปีปฏิทิน โดยนับเป็นรายธุรกิจ (เลขที่จดทะเบียน 13 หลักของธุรกิจ นับเป็น 1 ราย)

4) สำนักงานบัญชีหรือสอบบัญชีต่างชาติที่จะมาประกอบกิจการในประเทศไทย จะอยู่ภายใต้พระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว พ.ศ. 2542 สามารถทำได้ 2 ช่องทางดังนี้

4.1) การขอหนังสือรับรอง (Certificate) การใช้สิทธิตามสนธิสัญญาที่ไทยไปผูกพันไว้เช่น AFAS สนธิสัญญาไทย-อเมริกัน หรือใช้สิทธิตามบัตรส่งเสริมการลงทุน ซึ่งอธิบดีเป็นผู้ออกหนังสือรับรองนิติบุคคลให้

4.2) การขอใบอนุญาต (License) ต้องประกอบธุรกิจภายใต้บัญชีท้ายของพ.ร.บ. ต่างด้าว ซึ่งการทำกิจการบริการทางบัญชี จัดเป็นธุรกิจที่คนไทยยังไม่มีความพร้อมที่จะแข่งขันในการประกอบกิจการกับคนต่างด้าว อย่างไรก็ตามอธิบดีสามารถอนุญาตโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการได้

2. ประชาคมอาเซียนกับวิชาชีพบัญชี

บรรยายโดยคุณณรงค์ พูลพิพัฒน์ ผู้อำนวยการสำนักงานการเจรจาการค้าบริการ กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ ท่านได้บรรยายเกี่ยวกับความคืบหน้าการเจรจาการค้า ซึ่งสรุปสาระสำคัญของผลกระทบทางวิชาชีพบัญชีเป็น 3 ระดับ ดังนี้

- ระดับต่ำ ได้แก่ ความตกลงไทย-เปรู, อาเซียน-อินเดีย, อาเซียน-จีน, อาเซียน-ออสเตรเลีย นิวซีแลนด์, อาเซียน-เกาหลีใต้, อาเซียน-ญี่ปุ่น, ไทย-ออสเตรเลีย, ไทย-ญี่ปุ่น, ไทย-นิวซีแลนด์, ไทย-ชิลี
- ระดับกลาง ได้แก่ ความตกลงอาเซียน-ฮ่องกง, AEC (ชื่อจริงคือความตกลง AFAS ซึ่งอนาคตจะเปลี่ยนเป็นความตกลง ATISA)
- ระดับสูง ได้แก่ ความตกลงไทย-อินเดีย, RCEP, ไทย-อียู, ไทย-แคนาดา

นอกจากนี้ยังได้บรรยายถึงความก้าวหน้าของ MRA วิชาชีพอื่นๆ โดยยกตัวอย่างวิชาชีพวิศวกรรมและสถาปัตยกรรมว่าในหลายประเทศได้มีการขึ้นทะเบียนเป็นนักวิชาชีพอาเซียนแล้วแต่ประเทศไทยยังมีจำนวนน้อยมาก ท่านจึงฝากเชิญชวนผู้ประกอบการวิชาชีพทุกท่านขึ้นทะเบียนเป็นผู้ประกอบวิชาชีพอาเซียน เพื่อใช้สิทธิ์ให้เป็นประโยชน์ รวมทั้งฝากให้เตรียมความพร้อมต่อการแข่งขันในเวทีโลก

3. การเคลื่อนย้ายนักบัญชีในอาเซียนผ่าน MRA เส้นทางอาชีพบัญชีใน AEC

บรรยายโดยคุณสุพจน์ สิงห์เสนห์ ประธานคณะกรรมการด้านพัฒนาวิชาชีพบัญชี สภาวิชาชีพบัญชี ในพระบรมราชูปถัมภ์ ท่านได้บรรยายเกี่ยวกับ

1) รูปแบบการค้าบริการ แบ่งเป็น 4 รูปแบบ ได้แก่ รูปแบบที่ 1 การให้บริการข้ามพรมแดน และรูปแบบที่ 2 การบริโภคนิตยภัณฑ์ต่างประเทศ โดยทั้งสองรูปแบบเป็นลักษณะของการ Outsourcing งานบัญชีไปทำในต่างประเทศ โดยจะเกิดได้เพราะมาตรฐานการบัญชี มาตรฐานการสอบบัญชีมีความซับซ้อนมากขึ้น ทำให้ผู้ประกอบการอาจจำเป็นต้องเลือกผู้ให้บริการทางวิชาชีพที่มีความเป็นมืออาชีพ กว่าผู้ประกอบการไทยที่ไม่พัฒนาและเตรียมการต่อการเปลี่ยนแปลง รูปแบบที่ 3 เป็นการจัดตั้งนิติบุคคล ซึ่งการเข้ามาของสำนักงานบัญชีต่างชาติเป็นการเข้ามาตามนักธุรกิจของประเทศตนเอง ตรงกันข้ามกับผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีไทยที่นักลงทุนไทยไปลงทุนในต่างประเทศ กลับไม่ฉวยโอกาสตามไปให้บริการด้วย และรูปแบบที่ 4 เป็นเรื่องของบุคคล การเคลื่อนย้ายตาม MRA โดยกำหนดคุณสมบัติในการเป็นนักบัญชีอาเซียน 5 ข้อ

2) ปัญหาของวิชาชีพบัญชีไทยได้แก่ 1) องค์กรความรู้ ที่มีความซับซ้อนเพิ่มขึ้น และผู้ประกอบการไม่ติดตาม 2) ฐานลูกค้า ที่เดิมเป็นลูกค้าจากการรู้จักมักคุ้นกัน จะเปลี่ยนรุ่นสู่ลูกหลานที่จะเลือกบริการที่มีความเป็นมืออาชีพ และ 3) ชื่อของสำนักงาน ที่ไม่ได้สร้างให้เป็นที่รู้จักในนามของสำนักงาน

3) สภาวิชาชีพบัญชี มีแผนที่จะเปิดการทดสอบเพื่อรับวุฒิปริญญาตรีในการประกอบวิชาชีพบัญชีด้านอื่นๆที่นอกเหนือจากการทำบัญชีและการสอบบัญชี เพื่อเป็นการรับรองความรู้ ความสามารถในด้านนั้นและถ้าต่างประเทศจะเข้ามาก็ต้องมาสอบให้ได้ไปนี้เช่นกัน

4) คุณสมบัติในการประกอบวิชาชีพบัญชี 5 ประการ ได้แก่ 1) องค์กรความรู้ จบปริญญาตรีด้านบัญชี มีความรู้ด้านมาตรฐานการบัญชี มาตรฐานการสอบบัญชี 2) ทักษะ การมีประสบการณ์ทำงาน 3) คุณค่า การนำเอาความรู้และประสบการณ์มาให้ตอบโจทยความต้องการรับบริการของลูกค้า 4) จรรยาบรรณ ให้มองทั้งด้านที่เป็นข้อห้ามและด้านที่ต้องทำ เช่นการพัฒนาความรู้ต่อเนื่อง และ 5) ทักษะคิด เกี่ยวกับบทบาทของผู้ประกอบวิชาชีพต่อสังคมธุรกิจ

5) ประเด็นความท้าทายในการพัฒนาวิชาชีพบัญชี ได้แก่ 1) ผลผลิตปริญญาตรีจำนวนมากกว่า 20,000 คนต่อปี จาก 125 สถาบัน 2) ความแตกต่างด้านคุณภาพ 3) องค์กรความรู้ที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว 4) การรับรู้คุณค่าจากผู้รับบริการ โดยการเตรียมตัว ท่านให้ข้อคิดว่า 1) ควรมององค์ความรู้ที่ดีจากระดับปริญญาตรี 2) ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีควรมีความตื่นตัว 3) ควรเน้นการให้บริการที่เราทำได้ดีกว่า 4) การแข่งขันภายในประเทศมีน้อย จากการที่มีกิจการ SMEs จำนวนมากมีความต้องการนักบัญชีสูง

6) ตัวเลขของจำนวนนักบัญชี พบว่าแม้ว่าประเทศไทยจะมีนักบัญชีเป็นจำนวนมากที่สุดแต่เมื่อเทียบกับสัดส่วนของประชากรแล้วกลับพบว่ายังมีความต้องการนักบัญชีในประเทศอีกมากเช่นกัน ในทางตรงข้าม สิงคโปร์และมาเลเซียมีสัดส่วนนักบัญชีต่อประชากร 1 ล้านคน สูงกว่าประเทศไทย ซึ่งเป็นโอกาสที่เขาส่งออกไปต่างประเทศได้ โดยมีรายละเอียดดังนี้

ประเทศ	จำนวนนักบัญชี (คน)	จำนวนนักบัญชี (%)	จำนวนประชากร ภายในประเทศ (ล้านคน)	จำนวนนักบัญชีต่อ ประชากร 1 ล้านคน
ไทย	56,125	39.03	68	825
มาเลเซีย	30,236	21.03	29	1,043
สิงคโปร์	27,394	19.05	5	5,479
อินโดนีเซีย	15,940	11.08	245	65
เวียดนาม	8,000	5.56	88	91
ฟิลิปปินส์	7,194	3.54	98	73
เมียนมาร์	542	0.38	60	9
กัมพูชา	249	0.17	14	18
ลาว	176	0.12	6	29
บรูไน	57	0.04	0.3	190
รวม	145,913	100	613	238

ข้อมูลจำนวนนักบัญชี มาจากรายงานการประชุม AFA Council ครั้งที่ 113 (Asian org)

จัดทำโดย ฝ่ายต่างประเทศ
สภาวิชาชีพบัญชี ในพระบรมราชูปถัมภ์